

driemaandelijks tijdschrift
De V Geslachten van Hoegaarden (1741)

Édition trimestrielle
Les V Lignages de Hoegaarden (1741)

FAMILIESCHOON

Anno LX nr. 70(NR) 4/2019
Driemaandelijks: december, januari, februari 2019/2020
Afgiftekantoor 9550 Herzele

**Vergadering van de Hoofdraad van de Confrérie op zaterdag 14 december 2019 om 14 u
in 't Paradijs aan de Houtmarkt te Hoegaarden
Prochaine réunion samedi le 14 décembre 2019 à 14 h
ontvangst door de gastheer en eigenaar -restaurateur Chris Michel**

Wie een PowerPoint wenst te ontvangen van de '*Beknopte geschiedenis van de Edele Confrérie der V Notabele Geslachten van Hoegaarden*' stuurt een e-mail naar Wasily Pedjko:
pedjko@hotmail.com

Lidmaatschap 2020 / cotisation annuelle (15 euro/jaar):

BE63 3300 5449 0008

IBAN: BE63330054490008

Bic code: BBRUBEBB

steunabonnement 25 euro

beschermend lid 50 euro

buitenland 30 euro

Réabonnement sur le compte BE63 3300 5449 0008

Abonnement ordinaire 15 euro/an; abonnement de soutien 25 euro; abonnement d'honneur, 50 euro ou plus

D'avance merci pour votre fidélité et votre soutien en faveur de la Confrérie

Les projets ne manquent pas mais ... sans votre aide et votre soutien financier, nous ne savons pas subsister au-delà de 2017

Merci de votre générosité

Ver. Uitg. M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever

Art. 315 De Regentiedag van 12 oktober 2019

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

Bijzittend eredeken notaris Marc Van Nerum met partner en dochters

1579

Ceremoniemeester Danny Beeckman de Schore kroont Willy Sweerts van de ‘*Groene Klaver*’-gilde tot de hoofddeken van de Confrérie, bewijst de nieuwe hoofddeken de gepaste eer en wordt door hem vervolgens bedankt

E.H. Filip Hacour, mombaarvader van de Confrérie tussen de deken van de ‘Gulden Lelie’ Arthur Van Nerum en Professor emeritus Jacques Autenne en zijn echtgenote, kleinzoon van notaris Heuninckx, achterkleinzoon van notaris en burgemeester Arthur Putzeys

Zij leiden vanaf nu de

**Confrérie van de V Notabele
Geslachten van Hoegaarden**

opgericht in december 1741

De nieuwe **Hoofd eredeken** notaris
Marc Honorez van de '*Zwarte Merel*'

De nieuwe **Hoofddeken** Willy
Sweerts van de '*Groene Klaver*'

De nieuwe **Bijzittend eredeken**
notaris Marc Van Nerum van de
'*Gulden Lelie*'

(Van links naar rechts)

Zitten aan een tafel met leeg bord, nog meer tijd om bij te praten

er is nu maar één Regentiedag per jaar

1581

En aan tafels met een gevuld bord zitten was pas feesten!

Art. 316 Rosalie Van Nerum-Emanuel¹ vierde op 1 november haar 102e verjaardag

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

1583

In het Hoegaardse rusthuis werd ons oudste lid gefeliciteerd en officieel in de bloemetjes en de bubbels gezet door het Hoegaardse schepencollege:
van links naar rechts schepen Dr. Hans De Coster, burgemeester Jean-Pierre Taverniers en de schepenen Filip Havet en Tom Groeseneken

Emanuel Joseph (Zétrud-Lumay 1886-Outg. 1959), veekoopman, vader van Rosalie
Palmyre Boon (ZL/Outg. 05.05.1885-Binkom 1967), moeder van Rosalie

¹ zie ook Familischoon nr. 62, 4/2017 voor een genealogie van Rosalie

Rosalie Emanuel
21 jaar

1938 eindelijk 21 jaar

Rosalie Emanuel - Maurice Vannerum
1939 te Luik Expo

1939 met haar toekomstige echtgenoot

x= Rosalie Emanuel

negen jaren oud in de meisjesschool te Outgaarden

Broer en zus
Rosalie Emanuel en Oscar Emanuel

goed vastgehouden door grote broer

Een flits uit de verslagen van de gemeenteraad van Outgaarden over hun lagere scholen:

Op de **gemeenteraadszitting van 3 april 1925 besluit Outgaarden** dokter Leopold Lodewijckx van Hoegaarden te benoemen met vier stemmen tegen één wit briefje tot 'medisch onderzoeker der gemeentescholen' voor een periode van 2 jaar. Hij krijgt een honorarium van 3 frank per jaar en per leerling.

*'Hij is verplicht al onze scholen te onderzoeken welke bestaan uit twee gemeentelijke scholen, gezamenlijk drie klassen uitmakende.
de bestuurders der lagere scholen, stellen het schepencollege de plicht op, te waken en de goede uitvoering te verzekeren van het gratis medisch onderzoek hunner scholen.'*

Op dezelfde gemeenteraadszitting wordt met algemeenheid van stemmen besloten tot de aankoop van 'verzamelintoestellen', besteld te Luik voor 540,50 frank en portvrij te leveren per spoor tot het station van Hoegaarden.

Art 7: Met algemeene stemmen de verzameling
toestellen aan te koop en aan de Heeren Putzeys
& Chelot place Saint-Pholien n° 3 te Luik voor
den globalen prijs van 540 frs 50, my statie Hoegaarden etc bestaande uit:

- 1° Een waag
- 2° Een meetstok
- 3° Een meterrol
- 4° Een stethoscoop (borsthoortuig)
- 5° Een optometrische schaal van Snellen
- 6° Een reeks wol of kartonsvorten van verschillende kleur.
- 7° Drie klein vrye buisjes met wischer
- 8° Een nagezienne medische thermometer
- 9° Een alcohol lamp, zes buisjes en twee fleschjes bevat-
tende het eene azynzuur, het andere reageermiddelen
van Esbach.
- 10° Een verbandkist.

1585

Zou Rosalie dat didactisch materiaal ook bewonderd hebben?

**Art. 317 Geschiedenis van de Edele Confrérie der V Notabele Geslachten
van Hoegaarden (1741-1908/1971-...)**

deel 3: De Sweertsen hadden alle macht in handen in de 18de eeuw

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

In het vorige nummer van Familieschoon (69, 3/2019) hebben we geschreven over 't Paradijs en over Het Arendsnest, de 2 stamhuizen van de confrérie die nu op een voorbeeldige manier al in een verre fase van restauratie zitten. De andere nog bestaande stamhuizen behandelen we in een volgend nummer. In dit nummer geven wij een overzicht van de machtsverdeling in de 'Vrijheid Hoegaarden' in de 18de eeuw, in de decennia van de oprichting van de confrérie tot aan de Franse revolutie.

Hoegaarden Luikse enclave binnen Brabant werd zo bestuurd:

-de keure dateert van 1289 en het gemeenschappelijk gemeentezegel van 1290

Deze keure, officieel document verleend door de prins-bisschop met een aantal rechten voor de Hoegaardiërs gekoppeld aan verplichtingen, hield in dat:

De Hoegaardiërs worden beschouwd als *volwaardige burgers van het Luikse Vaderland*, die enkel *verantwoording verschuldigd zijn aan de eigen rechtbank en die van Luik*, en dit met *behoud van alle al verworven voorrechten!*

**Het GEMEENSCHAPPELIJK
gemeentezegel**

Dezelfde beeltenis van
bisschopsarm met staf en
manipel staat nog altijd in het
wapenschild van Hoegaarden

(randschrift) 'S(igillum)
scabinorum de Hugardis'
(zegel van de schepenen van
Hoegaarden)

-het bestuursapparaat bestond uit wat men noemde de **'Regentie'** of de schepenbank, een college van 7 man, waaronder een **'meier'** en de **'greffier'** of secretaris en 5 schepenen, die in feite het dorp bestuurden, en tevens rechter speelden over kleine geschillen, en erfenissen en kopen regelden.

Het grote verschil met nu: niet verkozen, maar rechtstreeks voor het leven benoemd en aangesteld door de Luikse overheid.

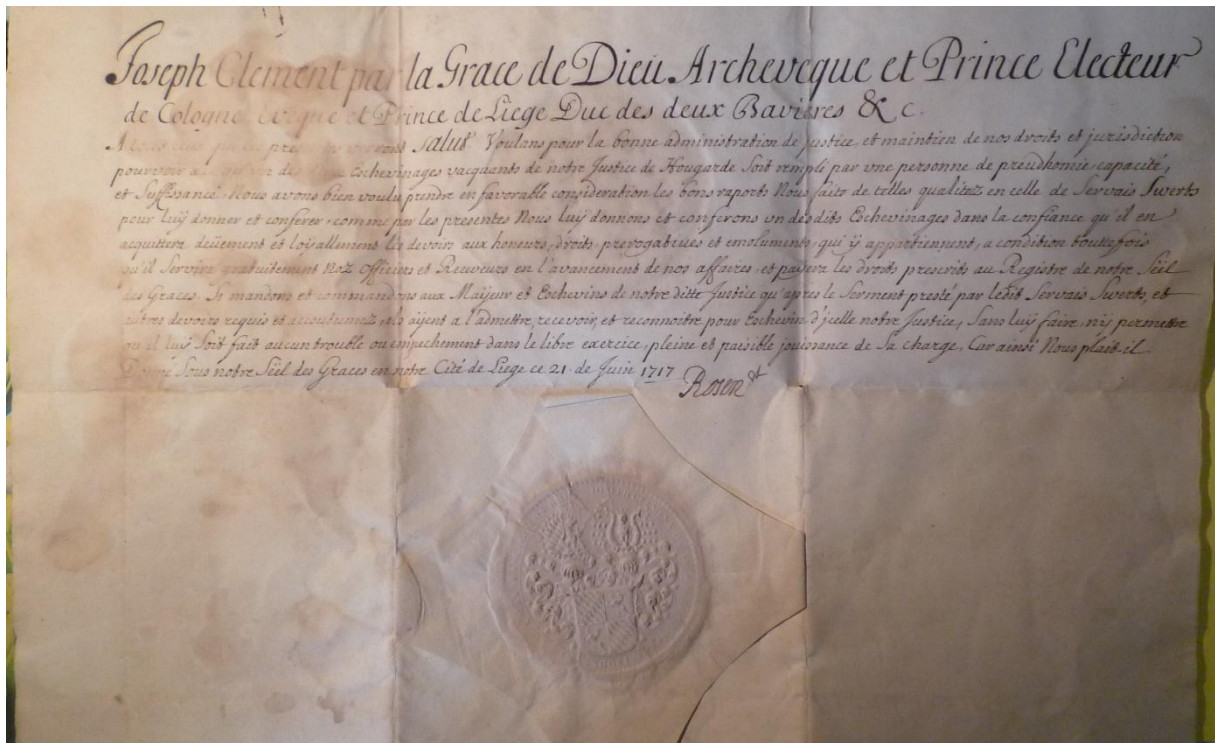
-de raad van gezworenen, dat waren notabelen van het dorp, voor één jaar verkozen, die hun advies mochten uitbrengen in alle dorpsaangelegenheden en belast waren met de uitvoering van de getroffen maatregelen. In hun midden werd de **'burgemeester'** verkozen, die in feite niets anders was dan de rentmeester der gemeentegoederen en tevens de belastingontvanger.

Gedurende heel de 18de eeuw werd Hoegaarden bestuurd door een klik rijke brouwers die wisten hoe ze het bestuur van de gemeente in eigen familie moesten houden. Een vooraanstaande familie, de secretarisfamilie Sweerts had alle teugels in handen en bepaalde de politiek van Hoegaarden, tot jaloersheid van anderen, maar ze deed het goed.

J. Vander Velpen, Geschiedenis van Hoegaarden, 1959 en 1981

**De macht was in de 18de eeuw het monopolie van de schepenen
De schepenen/griffier werden door Luik voor het leven benoemd**

Benoemingsbrief van Servais Swerts (sic) tot schepen voor het leven in Hoegaarden met zegel van de prins-bisschop (21 juni 1717)

1587

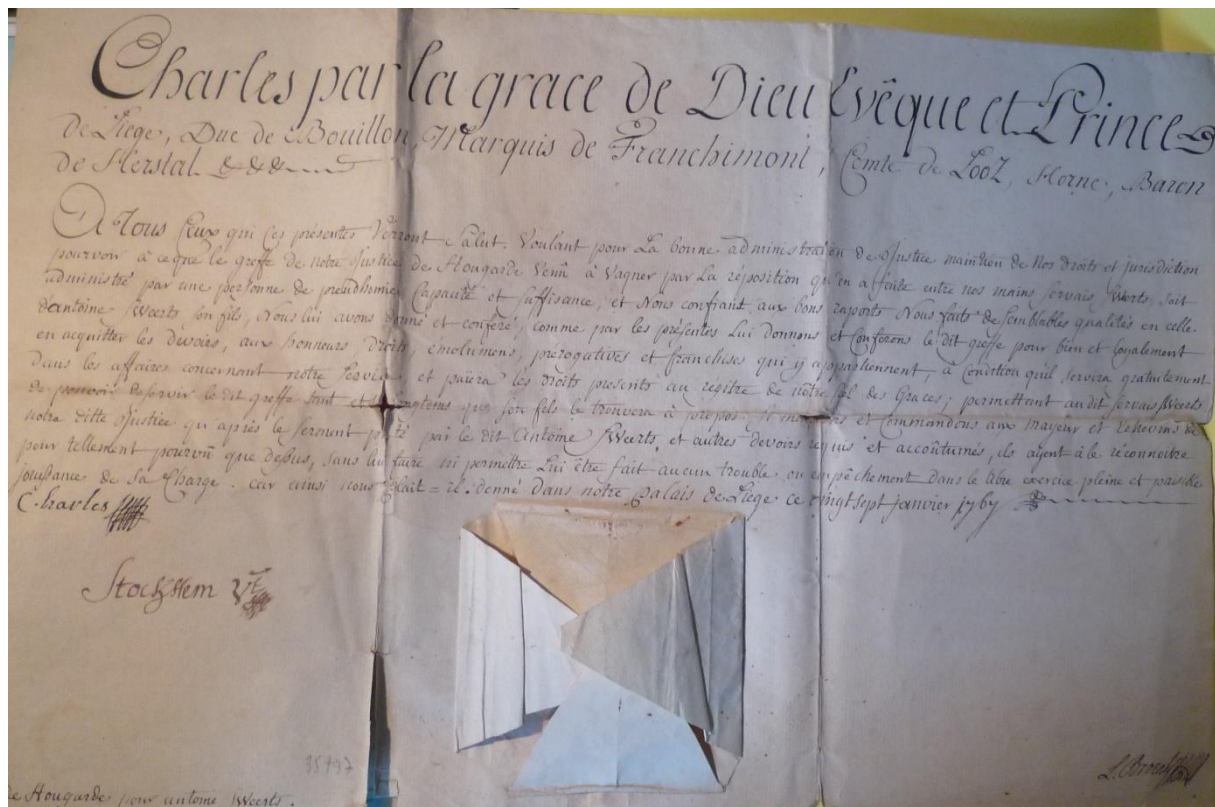
'A tous ceux qui ces présentes verront salut. Voulant pour la bonne administration de justice maintien de nos droits et juridiction pourvoir à ce qu'un des deux Eschevinages vacquants de notre Justice de Hougarde soit rempli par une personne de preudhomie, capacité, et suffisance, Nous avons bien voulu prendre en favorable considération les bons raports Nous

faits de telles qualitez en celle de Servais Swerts por lui donner et conférer, comme par les présentes Nous lui donnons et conférons un des dits Eschevinages dans la confiance qu'il en acquittera deüement et loijallemens les devoirs aux hon(n)eurs, droits, prérogatives et émoluments, qui ij appartiennent, à condition touttefois qu'il servira gratuitement Noz officiers et receveurs en l'avancement de nos affaires, et pajera les droits prescrits au Registre de notre Séél des grâces. Si mandons et commandons aux Maijeur et Eschevins de notre dite Justice qu'après le serment presté par ledit Servais Swerts, et autres devoirs requis et accoutumez, ils aijent a l'admettre, recevoir et reconnoitre pour Eschevin d'jcelle notre

Justice, sans lui faire, nij permettre qu'il lui soit fait aucun trouble ou empêchement dans le libre exercice, pleine et paisible jouissance de sa charge, car ainsi Nous plait-il. Donné sous notre Séél des Grâces en notre cité de Liège ce 21 de juin 1717.'

Benoemingsbrief Antoine Sweerts, zoon van Servais Sweerts, 27.01.1767 door prinsbisschop Luik, tot GRIFFIER voor het leven

‘A tous ceux qui ces présentes verront salut. Voulant pour la bonne administration de justice maintien de nos droits et juridiction pourvoir à ce que le greffe de notre justice de Hougarde venu à vaquer par la réposition qu’en a faite entre nos mains Servais Swerts soit administré par une personne de preudhomie (prudhommie), capacité et suffisance, et Nous confiant aux bons rap(p)orts Nous faits de semblables qualités en celle d’ **Antoine Sweerts son fils**, Nous lui avons donné et conféré, comme par les présentes lui donnons et conférons le dit greffe pour bien et loyalement en acquitter les devoirs, aux honneurs, droits, émolumen(t)s, prérogatives et franchises qui y appartiennent, à condition qu’il servira gratuitement dans les affaires concernant notre service et paiera les droits presents au registre de nôtre séeel des Graces ; **permettant au dit Servais Sweerts de pouvoir deservir le dit greffe tant et si longtems que son fils le trouvera à propos** : Si mandons et commandons aux Mayeur et Echevins de notre ditte justice qu’après le serment preté par le dit Antoine Sweerts, et autres devoirs requis et accoûtumés, ils ayent à le reconnoître pour tellement pourvu que dessus, sans lui faire ni permettre lui être fait aucun trouble ou empêchement dans le libre exercice pleine et paisible jouissance de sa charge. car ainsi nous plaist-il. **Donné dans notre palais de Liège ce vingt-sept janvier 1767.**

(Handtekening) Charles

(onderaan staat kanunnik **Lambert de Brocal**, privésecretaris, die samen met Jean d’Oultremont, broer van de prins-bisschop, het politieke bestuur van het prinsdom waarnamen)

**Op de vooravond van de Franse Revolutie:
alle macht in de ‘Vrijheid Hoegaarden’ in handen van de V Geslachten**

1 Samenstelling van de Regentie (korps der wethouders)

Meier (hoofd van de gemeente) **Henri Schepers**, kleinzoon van Guillaume en Lucia Van Nerum (zuster van Carolus)

Griffier (secretaris) **Antoon Balthazar Sweerts** (zoon van Servaes),
schoonbroer van de meier

1ste Schepen **Henricus Struys**, oom van de griffier; hij overleed in
1788 en werd niet vervangen

Schepen **Joannes Van Nerum** (zoon van Carolus), kozijn van de
griffier en van de meier en neef van Struys

Schepen **Renier Lintermans** (schoonzoon van Henricus
Hoebancx); nam ontslag in 1788 onder druk van de oppositie en werd evenmin vervangen

Schepen **Antoine Brasseur**, kozijn van meier Schepers en met de
vijf geslachten verwant langs de familie Van Osmael

Schepen **Bernard Vandermolén jr.**, kozijn van de meier en via de
familie Bormans verwant met de vijf geslachten

2 In de dorpsraad (korps der gekozenen en gezworenen) zetelden:

Rekenplichtige **Hubertus Sweerts** (ouderdomsdeken van ‘de groene klaver’)

Gezworene **François Vandermolén** (schoonzoon van Henricus Struys)

3 Kapitein van de dorpswacht

Franciscus Van Nerum (zoon van Carolus)

1589

4 Het pastoorsambt

Henricus Sweerts (tot 1779)
en dan zijn neef **Joannes Hubertus Sweerts**

5 Kapitein (erfelijk) van de Sint Sebastiaansschuttersgilde **Antoon Balthazar Sweerts**

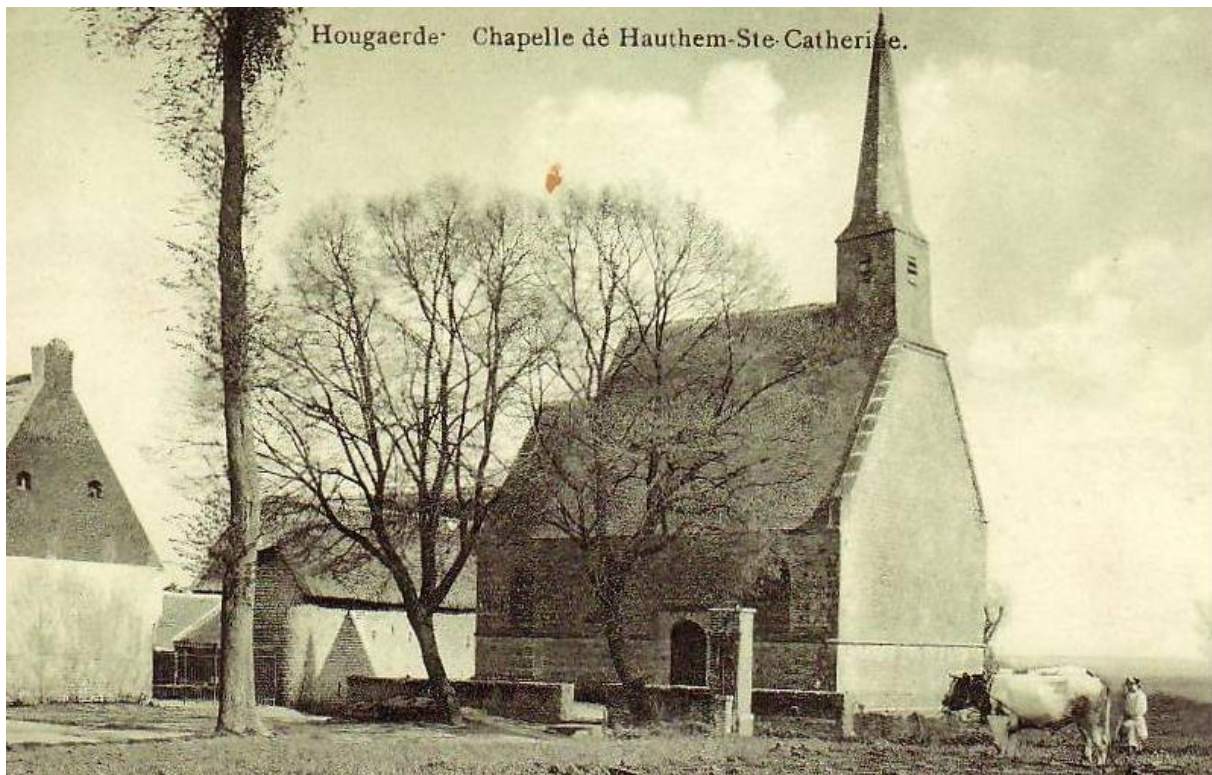
6 Vier van de zeven Hoegaardse notariaten:

Sweerts, Van Nerum, Lintermans en Schepers

*Alleen de functie van burgemeester (belastingontvanger/ rentmeester) ontglipte in 1787 aan de vijf geslachten; het werd notaris **Jean-Baptiste Van Autgaerden**, hun grootste tegenstander, voorvechter van de nieuwe ideeën en hevig aanhanger van de Verlichte ideeën en de Franse en Luikse revolutionairen (ook al was hij de schoonbroer van Van Nerum)*

Art. 318 Hoe behoort professor-emeritus Jacques Autenne tot de Confrérie ?

(Maurice Dodion en Wasily Pedjko)

De kapelhove of Hoeve Dumont in het gehucht Hauthem links van de kapel, bakermat van de familie Dumont

De verwantschap met de Confrérie: de gilde van de ‘Groene Klaver’

Notaris **Louis-Alexander Putzeys (Hoeg. 24.11.1814-09.05.1881)** trouwde te Hoegaarden op 31 mei 1848 met Catherine Rosalie Dumont (Rommersom² 15.03.1818-Hoeg. 20.11.1891), dochter van brouwer Joseph Dumont en **Anne Catherine Sweerts** uit Rommersom, en **behoorde zo door zijn huwelijk tot de Confrérie van de V Geslachten (Gilde van de Groene Klaver)**

Joseph Dumont (Hoeg. 23.10.1772-07.01.1844)³ was brouwer te Rommersom⁴ en hij was te Hoegaarden getrouwd op 13 oktober 1813 met **Anne Catherine Sweerts (Zétrud-Lumay 28.10.1782-Hoeg. 14.01.1854)**⁵,

Anne Catherine Sweerts werd geboren te Zétrud-Lumay op 29 oktober 1782; zij was een dochter van Jean Henri Sweerts en Anne Gertrude Vanosmael; haar meter was Anne Catherine Sweerts van Tienen en haar peter was notaris Matthieu Guillaume Houbar van Zétrud-Lumay.

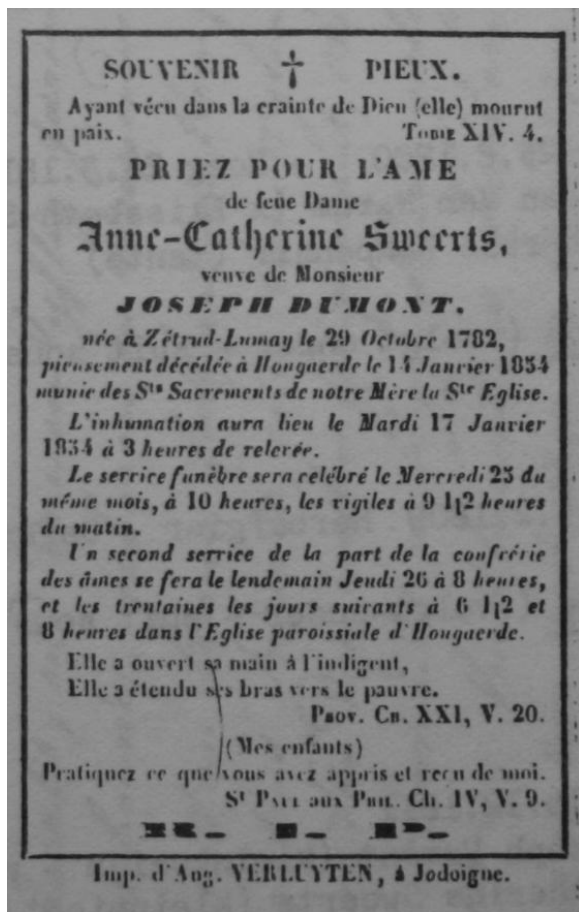
² Gehucht van Hoegaarden; afzonderlijke gemeente 1796-1820; en dan terug gehucht

³ zoon van Jean Baptiste Dumont en Marie Dieudonné Vandermolén; Ss. Joseph ... en Elisabeth Vandermolén

⁴ Zie verdeling goederen door Catherine Sweerts, weduwe van Joseph Dumont, voor notaris Louis-Alexander Putzeys te Hoegaarden (17.05.1848)

⁵ Dochter van Jean Henri Sweerts en Anne Gertrude Vanosmael

Hun kinderen waren:

1. Marie-Julienne Dumont (Rommersom 1813)
2. Emilie Dumont (Rommersom 1815-Tienen 1890)

x Hoeg. 1836) met bankier Charles Tremouroux (Namen 1806-Brussel 1877)

3. Joseph-Libert Dumont (Rommersom 1816-1882), brouwer, schepen en stichter van de eerste suikerfabriek in 1865 te Hoegaarden

x Hoeg. 1846 met zijn nicht Virginie Paillet (+ na 1882), dochter van Hubert Paillet en Anne Sweerts uit Crécourt (Piétrebais) en broer van Henri Joseph Paillet, burgemeester van Hoegaarden van 1849 tot 1853

Na de dood van zijn vader in januari 1844 kwam hij wonen in de Stoopkensstraat, huidige complex 'Kouterhof' en hij nam er de brouwerij over en stookte er ook jenever.

4. Catherine Rosalie Dumont (Rommersom 1818-Hoeg. 1891)

x notaris en burgemeester Louis Alexander Putzeys (Hoeg. 1814-1881)

5. Joséphine Dumont (Hoeg. 14.07.1822-Tienen 1892)

x Hoeg. 21.10.1846 Alphonse Vinckenbosch (Tienen 1823-1895)

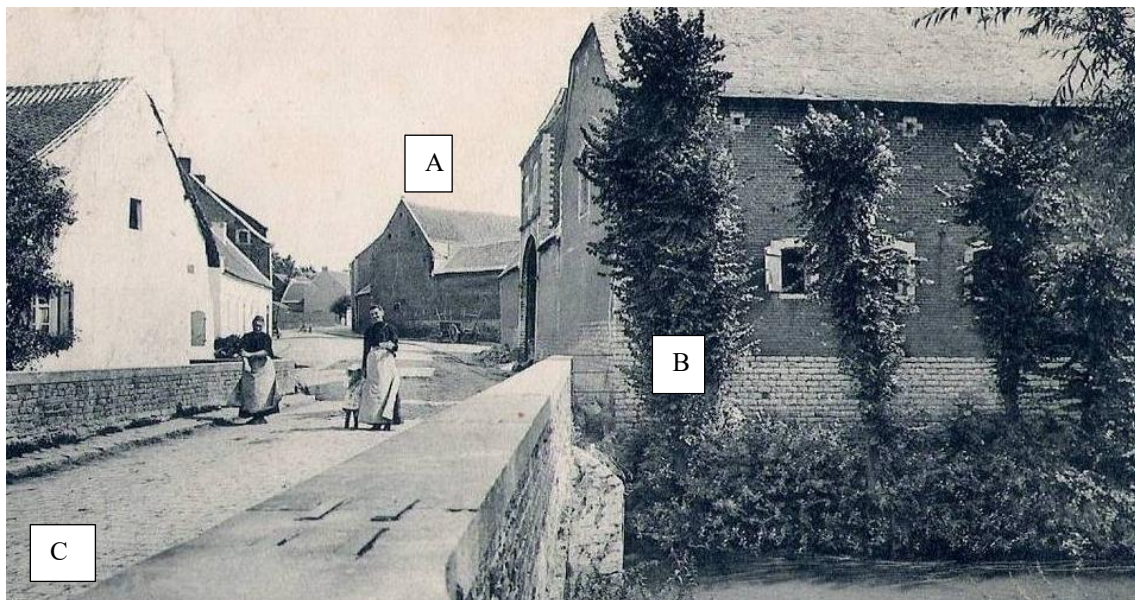
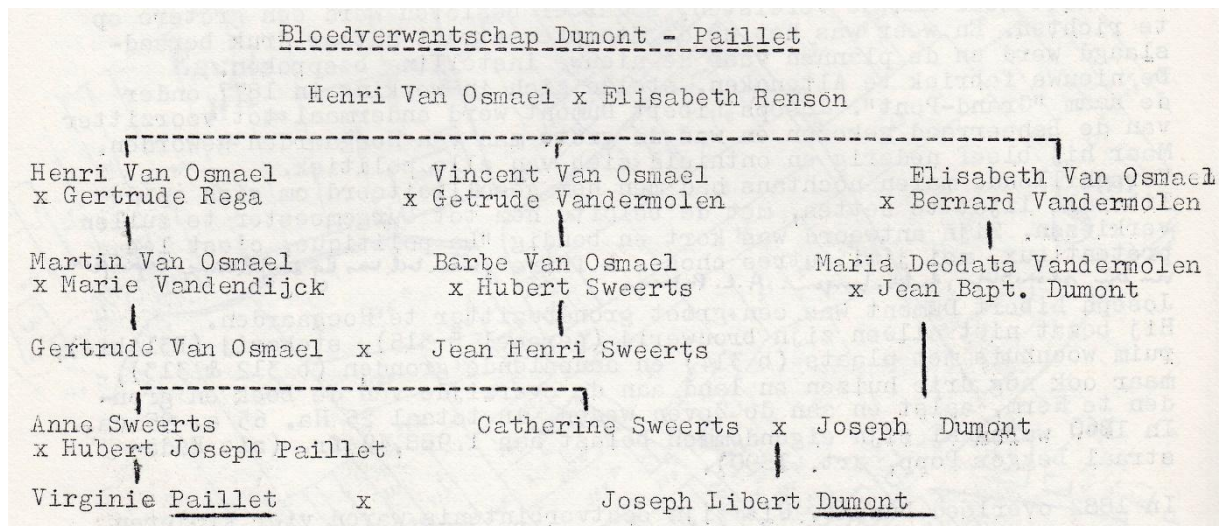
1591

Suiker nam vanaf de jaren 1860 de plaats in van het bier bij de clan Dumont

Joseph Libert Dumont werd bij de grootste brouwers van het dorp gerekend, maar hij had maar al te goed begrepen dat de bierhandel bestendig achteruitging door de steeds toenemende concurrentie vooral uit Leuven. Hij had nochtans getracht om te Hoegaarden tot een sterke corporatie onder de brouwers te komen, maar zijn opzet mislukte, want de eens zo machtige brouwersgilde was aanzienlijk verzwakt. Dus zocht hij naar nieuwe mogelijkheden en het was zijn schoonbroeder Alphonse Vinckenbosch (getrouwd met Josephine Dumont) die hem in verbinding bracht met notaris Louis Vinckenbosch (achterkleinkozijn van Joseph Libert Dumont), die in 1838 de Tiense suikerfabriek had gesticht en als grote suikerfabrikant bekend stond.

Zijn besluit stond vast, hij zou aan Hoegaarden een nieuwe industrie schenken, de suikerfabricatie.

Tot zijn rechtstreekse medestichters koos hij **zijn schoonbroeder notaris Louis Alexander Putzeys** (gehuwd met Rosalie Dumont), burgemeester van Hoegaarden van 1853 tot 1861 en van 1866 tot 1877 en zijn vriend Roch Appolinaire Van Goitsenoven, heer van het Gaethof te Meldert.

A = Hoeve Flemalia; B = Zwaluwenhoeve; C = Grote Brug richting station (ca. 1900)

Woonhuis van de hoeve Flemalia

Servaes Sweerts en Catharina Peeters woonden hier vanaf 1727, waarna zoon Hubertus, stichter van de 'Groene Klaver' erfgenaam was.

Rommersom als zelfstandige gemeente omvatte naast het gehucht van die naam ook 'Altenaken' en 'Steenbergen', het Hoegaarden aan de overkant van de Gete en de 'Grote Brug'

Art. 319 Statuten van de Confrérie der vijf geslachten van Hoegaarden
Inleidende toelichting – situering en ontstaan

De tekst van de statuten, zoals vermeld in de linker kolom hieronder, werd uitgewerkt door Hubert Van Nerum in 1971 naar aanleiding van de heroprichting van de confrérie, in het zog van de herleving van de familiegilde der Gulden Lelie.

Deze statuten werden opgemaakt naar aanleiding van de ontbinding van de vzw 'De Gulden Lelie' en haar integratie in de vereniging 'ter zake' (d.w.z. de feitelijke vereniging) 'De Confrérie van de V Geslachten van Hoegaarden', waartoe werd besloten bij eenparigheid van stemmen op de bijzondere algemene vergadering van de vzw 'De Gulden Lelie' van 20 november 1971 (zie officieel bericht, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16/12/1971). De statuten van de vzw 'De Gulden Lelie' kwamen daardoor ook te vervallen.

Deze statuten zijn gebaseerd op historische documenten van de Confrérie voor haar ontbinding in 1870, op historische voorbeelden van gelijkaardige verenigingen en op recentere concepten uit de moderne tijd (bij voorbeeld het begrip 'algemene vergadering'). De statuten hebben ook een 'ceremoniële' dimensie die terug te voeren is op de lokale tijdsgeest eind de jaren 60 en begin de jaren 70 van de vorige eeuw en op voorkeuren van de man die in 1971 de pen vasthield.

Op de bestuursvergadering van de Confrérie van 28 januari 2017 werd eenparig besloten om de statuten te actualiseren en te vereenvoudigen (zie nieuwe tekst van de statuten in de rechter kolom hieronder). Deze aanpassing past in een herbronning van de Confrérie met als doel om onze vereniging in de 21e eeuw te bestendigen als een levende organisatie. De vernieuwde statuten werden goedgekeurd door de Hoofdraad van de Confrérie op 23 juni 2018. De statuten werden (zoals de statuten zelf voorschrijven) voor bekrachtiging voorgelegd aan alle leden bij brief van 6 maart 2019. De leden hebben geen enkel voorstel van amendement of geen enkel bezwaar ingediend.

1593

Aanhef

'Die edele Confrérie der Vijf Notabele Geslachten van Hoegaarden' werd op 9 december 1741 opgericht in het pastoraal huis van Hoegaarden, ter uitvoering van de testamentaire studiebeursfundatie van landdeken Henricus Peeters.

Deze stichting werd ontbonden in 1870. De Van Nerum gilde is nadien alleen blijven voortwerken tot 1906. Toen kwamen ook de activiteiten van deze gilde tot stilstand.

De Confrérie werd heropgericht op 20 november 1971 - 'tot grotere glorie der familiegilten ingevolge de wens van het voorgeslacht, om in alle samenhangigheid en eendracht te leven, te groeien en te bloeien in de eeuwigheid' - in 't Nieuwhuys te Hoegaarden.

Versie 1971	Versie 2017
Grondregels	Grondregels
Art. 1 Samenstelling De broederschap is samengesteld uit de vijf voormalige schepenfamilies, in rangorde vermeld: - De Zwarte Merel, geslacht Servaes Sweerts x Angelina Sweerts - De Groene Klaver, geslacht Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael - De Gulden Lelie, geslacht Carolus Van Nerum x Barbe Sweerts - 't Zilver Zwaard, geslacht Hendrik Hoebancx x Anna Sweerts	Art. 1 Oprichting De Confrérie of broederschap is opgericht door de vijf voormalige familiegilten, hierna in volgorde van hun oprichting vermeld: - De Zwarte Merel, geslacht Servaes Sweerts x Angelina Sweerts, gesticht in 1768, - 't Zilver Zwaard, geslacht Hendrik Hoebancx x Anna Sweerts, gesticht in 1772, - De Groene Klaver, geslacht Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael, gesticht in 1776,

- De Zilveren Struisvogel, geslacht Hendrik Struys x Elisabeth Sweerts	- De Gulden Lelie, geslacht Carolus Van Nerum x Barbe Sweerts, gesticht in 1778, - De Zilveren Struisvogel, geslacht Hendrik Struys x Elisabeth Sweerts, gesticht in 1780,
Art. 2 Zetel De Confrérie heeft haar zetel in 't Nieuwhuys te Hoegaarden, Ernest Ourystraat 2/4, van oudsher het stamhuis der geslachten en mag, op beslissing van de hoofdraad, naar elk andere plaats worden overgebracht.	Art. 2 Zetel De Confrérie heeft haar zetel op het adres van de hoofddecken van de hoofdraad. Deze zetel mag, op beslissing van de hoofdraad, naar elk andere plaats worden overgebracht.
Art. 3 Doelstellingen De Confrérie heeft hoofdzakelijk tot doel: - Hulde te brengen aan de oude geslachten die in de geschiedenis van Hoegaarden een overwegende rol speelden; - De afstammelingen uit deze geslachten opzoeken en hun afkomst vastleggen voor stamboomfragmenten en wapenattesten; - De geschiedenis van de geslachten genealogisch, heraldisch en historisch opstellen en onsterfelijk maken; - De oude tradities, instellingen en stichtingen van de geslachten in ere houden en beschermen; - De afstammelingen die aan de voorwaarden voldoen tot het bekomen van een studiebeurs, aanbevelen en hun belangen verdedigen; - Waken over de dienstbaarheid van de fundaties, volgens de wilsbeschikkingen van de stichters; - De vroegere 'privilegiën' der vijf geslachten in ere houden; - De algemene belangen der geslachten behartigen en elkaar onderlinge bijstand verlenen. Om haar doel te bereiken mag de Confrérie alle initiatieven nemen, door de wet toegestaan, die rechtstreeks of onrechtstreeks aan de geslachten kunnen ten goede komen.	Art. 3 Doelstellingen De Confrérie heeft de volgende hoofddoelstellingen: - hulde brengen aan de 5 "oude" geslachten die in de geschiedenis van Hoegaarden een belangrijke rol hebben gespeeld; - de afstammelingen van deze geslachten opzoeken en hun afkomst bepalen voor stamboomfragmenten en wapenattesten; - de geschiedenis van de V geslachten genealogisch, heraldisch en historisch optekenen en voor de toekomst bewaren en verder actualiseren in de toekomst; - de tradities en instellingen van de geslachten in ere houden en beschermen; - de afstammelingen die aan de voorwaarden voldoen voor een studiebeurs uit de fundatie Henri Peeters informeren over deze mogelijkheid; - de verstandhouding en sociale en menselijke contacten tussen de afstammelingen van de vijf geslachten en alle andere effectieve leden ondersteunen en versterken door alle mogelijke activiteiten die daartoe bijdragen.
Art. 4 Symbolen De Confrérie heeft als blazoen het oude wapenschild van haar stichting aangenomen: Gevierendeeld: I van zilver met merel van sable (Zwarte Merel), II van keel met zwaard van zilver (Zilver Zwaard), III van sinopel met struisvogel van zilver (Zilveren Struisvogel), IV van zilver met klaverblad van sinopel (Groene Klaver), hartschild van azuur met lelie van goud (Gulden Lelie); Boven het wapen een wijndruiftak van purper (ter ere van de fundatie H. Peeters) en langs weerszijden een palmtak van zilver (teken van eeuwige vruchtbaarheid). Onder het wapen het devies (Tot grotere Glorie). Alles beschenen	Art. 4 Symbolen De Confrérie heeft als blazoen het oude wapenschild van haar stichting aangenomen: Gevierendeeld: I van zilver met merel van sable (Zwarte Merel), II van keel met zwaard van zilver (Zilver Zwaard), III van sinopel met struisvogel van zilver (Zilveren Struisvogel), IV van zilver met klaverblad van sinopel (Groene Klaver), hartschild van azuur met lelie van goud (Gulden Lelie); Boven het wapen een wijndruiftak van purper (het wapenschild van de familie Peeters, ter ere van landdecken Henricus Peeters);

door een vijfpuntige ster van goud met vijf stralen van hetzelfde (ter bescherming der geslachten); Als patroonheilige Sint-Henricus (uit eerbied voor landdeken Henricus Peeters), als kenteken een ster van goud (zinnebeeld van de roemrijke stichting) en als kleuren azuur en zilver (trouw en gerechtigheid).	
<i>Waepene des Landtdeken Peeters Fundatie</i> Blazoen van de Edele Confrérie der V Notabele Geslachten van Hoegaarden 20 december 1741 Studiebeursstichting Henri Peeters, pastoor-landdeken Hoegaarden	
Art. 5 Leden De Confrérie telt uitsluitend effectieve leden, onbeperkt in aantal, maar minstens vijf; Om als effectief lid opgenomen te worden moet de aanvrager langs mannelijke of vrouwelijke lijn gesproken zijn uit één der vijf geslachten. De partners van de afstammelingen worden toegelaten maar kunnen geen rechten als ‘bloedafstamming’ laten gelden. Voor de aanvaarding als effectief lid moeten bewijzen van afstamming uit een der geslachten worden voorgelegd. De confrérieraad spreekt zich met eenparigheid van stemmen uit en kent bij middel van een genealogisch attest de titel van ‘afstamming’ toe. Om ernstige reden mag de aanvaarding worden geweigerd. De inschrijving wordt bepaald door de ‘Vaste Standregels’ van de Confrérie (bijlage 1); Het jaarlijks toetredingsrecht wordt vastgesteld door de confrérieraad en geeft recht op alle publicaties van de Confrérie; er mag ook een enige levensbijdrage worden gestort, waarvan het bedrag door de confrérieraad dient bepaald en waardoor de titel ‘Lid voor het leven’ wordt verworven;	Art. 5 Lidmaatschap De Confrérie telt uitsluitend effectieve leden⁶, onbeperkt in aantal, maar minstens vijf ten einde de noodzakelijke bestuursfuncties te kunnen invullen. Als effectief lid worden aanvaard alle personen die de jaarlijkse ledenbijdrage van de Confrérie betalen. De Confrérie streeft ernaar om zoveel mogelijk leden van het nageslacht van de V Geslachten te overtuigen om effectief lid te worden van de Confrérie. Ook personen die niet tot het nageslacht behoren, kunnen effectief en volwaardig lid worden van de Confrérie op voorwaarde dat zij de jaarlijkse ledenbijdrage betalen. De jaarlijkse ledenbijdrage wordt vastgesteld door de Hoofdraad van de Confrérie en geeft toegang tot: • alle ledenpublicaties van de Confrérie (o.a. het tijdschrift Familieschoon) • en alle rechten die de effectieve leden blijkens deze statuten toekomen. Uittreding geschiedt bij gebrek aan betaling van de jaarlijkse bijdrage (verlies van recht op lidmaatschap).

⁶ De ‘effectieve leden’ van een vereniging zijn leden die stemrecht hebben op de algemene vergadering en toegang hebben tot bestuursfuncties in tegenstelling tot eventuele ‘toegetroden leden’ die deelnemen aan activiteiten maar geen automatisch stemrecht hebben op de algemene vergadering.

In de Confrerie hadden voordien alleen de ‘bloedafstammelingen’ volledige rechten. Partners van bloedafstammelingen leken dus feitelijk een statuut van ‘toegetroden lid’ te hebben.

Uittreding geschiedt bij gebrek aan betaling van de jaarlijkse bijdrage (verlies van recht op lidmaatschap), terwijl men uiteraard op elk oogenblik zijn ontslag mag indienen; Wie de belangen van de geslachten schaadt, zich niet onderwerpt aan de statuten, of zich schuldig maakt aan ernstige misdrijven, valt de uitsluiting te beurt; Vrijheid van denken geldt in politiek, wijsgerig en taalkundig opzicht, maar de leden mogen die noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks, in het confrérie- of gildeleven mengen in hun tussenkomsten.	Wie de belangen van de geslachten schaadt, zich niet onderwerpt aan de statuten, of zich schuldig maakt aan ernstige misdrijven, kan de uitsluiting te beurt vallen.
De bestuursorganen van de Confrérie	
Art. 6 Ere- en beschermraden A De ereraad⁷ Is samengesteld uit: Een Hoofd-eredeken en een Bijzittend-Eredeken, voor de wettelijke bescherming, en een Mombaarvader voor de geestelijke bescherming, allen voor het leven door de Hoofdraad benoemd op voorstel van de stamraden. Zij worden verkozen uit vooraanstaande personen die aan de Confrérie een grotere uitstraling kunnen verlenen, of nuttige diensten bewijzen; De Ereraad is het overkoepelend orgaan dat slechts samenkomt voor uitzonderlijke of buitengewone beslissingen die buiten de bevoegdheid⁸ vallen van de Hoofdraad. De Ereraad beschouwt elke toevertrouwde kwestie als een zaak van eer en haar uitspraak is onherroepelijk. B De Beschermraad De Ereraad wordt bijgestaan door een toegevoegde beschermraad, die als consulterende commissie optreedt en waartoe behoren: Het College van burgemeester en schepenen van Hoegaarden	Art. 8 De ereraad De ereraad is een overkoepelend orgaan dat slechts samenkomt voor geschillen die hem door de hoofdraad of de algemene vergadering worden voorgelegd. De ereraad beschouwt elke toevertrouwde kwestie als een zaak van eer. De uitspraken van de ereraad zijn onherroepelijk. De ereraad is samengesteld uit: een hoofd-eredeken, een bijzittend-eredeken, als maatschappelijke raadsheer, en een mombaarvader⁹, als levensbeschouwelijke raadsheer. Alle raadsleden worden voor onbepaalde duur door de algemene vergadering benoemd op voordracht van de hoofdraad. De leden van de ereraad worden gekozen uit vooraanstaande personen die de Confrérie een grotere uitstraling verlenen of nuttige diensten kunnen bewijzen.

⁷ Familieschoon 53: "Na de oprichting van de Confrérie in 1741 wilden de stichters aan hun fundatie grotere glans en luister schenken door haar onder de bescherming te stellen van een ereraad. De ereraad trad slechts als bemiddelaar op voor uitzonderlijke en buitengewone gevallen, om geschillen van ernstige aard te regelen, die buiten de bevoegdheid en de macht van de Hoofdraad vielen."

Meestal zijn ereraden organen met moreel en geen statutair of wettelijk gezag die een oordeel geven over een persoon, zijn gedrag en de uitoefening van zijn of haar vak of functie of over een conflict in een vereniging. De meeste ereraden hebben alleen een moreel gezag.

⁸ "die buiten de bevoegdheid vallen van de hoofdraad" is een erg vage omschrijving. De bevoegdheid van de ereraad wordt beperkt tot geschillen kwesties, zoals ook in de historische Edele Confrérie der V Notabele Geslachten het geval was.

⁹ Mombaarvader = WNT: afkomstig van het middelnederlandse momber, momboor, momboir dat betekende "voogd, beschermer", op zijn beurt afkomstig van het oudgermaanse muntboro, mundbura

Eventueel instanties en/of personen die rechtspersoonlijkheid bezitten en aan de Confrérie bescherming verlenen.	
Art. 7 De Hoofdraad A Is het uitvoerend orgaan van de Confrérie en oefent de opperste macht uit. Hij is samengesteld uit: ▪ Een hoofddeken (voorzitter) ▪ Een onderdeken (1ste ondervoorzitter) ▪ Een raadsheer (2de ondervoorzitter) ▪ Een secretaris ▪ Een schatbewaarder Zij staan in voor het beheer en de bloei van de Confrérie; hun mandaat is van onbepaalde duur (toepassing van art. 5) De voorzitter en ondervoorzitters zijn bij voorkeur in hiërarchische volgorde¹⁰ de stamoudsten en worden zoals de andere leden uit de Hoofdraad verkozen onder de meest geschikte kandidaten door de stamraden. Zij mogen een cumulerende functie uitoefenen in hun stamraad. B Bevoegdheden De voorzitter waakt over de uitvoering van alle genomen beslissingen en wordt hierin bijgestaan door de ondervoorzitters. De secretaris is belast met het administratief beheer, treedt op als raadgevend collateur¹¹ bij de studiebeurscommissie en fungeert als memorieschrijver-archivaris, belast met de redactie van tijdschriften en publicaties en het bewaren van het archief en is ambtshalve de genealoog-heraldicus, houder der stamboom- en wapenkundige werken. De schatbewaarder is verantwoordelijk voor het financieel beheer. De ceremoniemeester richt de feestelijkheden en andere ceremoniële activiteiten in, regelt het protocol bij dekenkroningen, begrafenissen, ... De functie van schatbewaarder mag in cumul door de secretaris of de ceremoniemeester worden uitgevoerd.	Art. 7 De hoofdraad A De hoofdraad is het uitvoerend orgaan van de Confrérie. Hij staat in voor het beheer en de bloei van de Confrérie en oefent alle bevoegdheden uit die niet uitdrukkelijk aan de algemene vergadering en de ereraad zijn toegewezen. B De hoofdraad is samengesteld uit: ▪ een hoofddeken (voorzitter), die waakt over de uitvoering van alle genomen beslissingen en hierin wordt bijgestaan door de ondervoorzitters; ▪ 2 onderdekens (1e en 2e ondervoorzitter); ▪ een secretaris, die belast is met het administratief beheer en de verslaggeving van de vergaderingen; ▪ een schatbewaarder, die verantwoordelijk is voor het financieel beheer van de Confrérie; ▪ een ceremoniemeester, die de feestelijkheden en andere ceremoniële activiteiten inricht en het protocol regelt bij dekenkroningen, begrafenissen en andere plechtigheden van de Confrérie; ▪ een genealoog-heraldicus, die belast is met het stamboomonderzoek en de wapenkundige werkzaamheden van de Confrérie. Hij fungeert ook als memorieschrijver-archivaris, belast met de redactie van tijdschriften en publicaties en het bewaren van het archief; ▪ gewone bestuursleden, niet nader omschreven in aantal. De voorzitter en de 1e en 2e ondervoorzitters zijn bij voorkeur de stamoudsten van hun geslachten zij nemen deze 3 functies op in leeftijdsvolgorde. Zij worden voorgedragen door de stamraden van hun familie-gilde. De functie van schatbewaarder mag in cumul door de secretaris of de ceremoniemeester worden uitgeoefend. Het mandaat van de leden van de hoofdraad is van onbepaalde duur. C Vergaderingen van de hoofdraad

¹⁰ 'in hiërarchische volgorde' lijkt uit te gaan van het principe dat de oudste de hoogste functie uitoefent. De verdeling van de 3 functies van voorzitter, 1^e ondervoorzitter, 2^e ondervoorzitter gebeurde dus op basis van leeftijd.

¹¹ Verschillende Nederlandse woordenlijsten vermelden de term 'collator' met als betekenis: degene die het recht heeft een ambt of studiebeurzen te begeven, toe te wijzen.

Deze vermelding rol van 'collator' in de hoofdraad heeft geen zin meer omdat door de wet van 19 december 1864 de bevoegdheid tot toekenning van de studiebeurzen Henri Peeters werd toegewezen aan de Provinciale Commissie voor Studiebeursstichtingen.

	De hoofdraad samenkomend als de hoofddecken het nodig acht, mag ook in fracties vergaderen of leden uit de stamraden uitnodigen. Elke beslissing wordt echter bekrachtigd door de hoofdraad bij meerderheid van stemmen.
Art. 8 De Stam- of Gilderaden De onderscheiden geslachten bezitten zelfbeschikkingsrecht voor het kiezen van hun eigen stamraad, het leven volgens eigen wetten en tradities, het opstellen van een eigen reglement en inrichten van eigen ceremonieel, ... Zij moeten zich nochtans zoveel mogelijk houden aan de statuten van de Confrérie, waaraan zij onderworpen blijven, evenals aan de beslissingen van de Hoofdraad.	Art. 10 De Stam- of Gilderaden De V geslachten beslissen autonoom over: - de samenstelling van hun eigen stamraad, - de voordracht van stamoudsten voor de Hoofdraad van de Confrérie, - hun interne organisatie en reglementen en hun eigen ceremonieel. Voor hun activiteiten binnen het kader van de Confrérie zijn zij gebonden aan deze statuten en aan de beslissingen van de bestuursorganen van de Confrérie.
Art. 9 Bijeenkomsten A Raadsvergaderingen De Hoofdraad samenkomend als de Hoofddecken het nodig acht, mag ook in fracties vergaderen of leden uit de stamraden dagvaarden. Elke beslissing wordt echter bekrachtigd door de Hoofddecken of zijn plaatsvervanger. B Algemene vergaderingen De confrérie kan in gewone of buitengewone vergadering worden opgeroepen door de Hoofddecken of op aanvraag van minstens vijf leden. Zij dient jaarlijks in algemene statutaire vergadering bijeen te komen. Alleen de statutaire vergadering mag beslissen over het wijzigen der statuten, het benoemen en vervangen van raadsheren, het uitsluiten van effectieve leden, het goedkeuren der rapporten van de secretaris, schatbewaarder en ceremoniemeester en het ontbinden van de Confrérie. Alle leden, in regel met hun bijdrage, zullen hierop uitgenodigd worden en in kennis gesteld van de getroffen beslissingen. C Stemrecht Alle leden hebben gelijk stemrecht, terwijl dat van de Hoofddecken of zijn plaatsvervanger doorslaggevend is. De beslissingen worden op alle bijeenkomsten genomen met gewone meerderheid van stemmen, met uitzondering van	Art. 6 De algemene vergadering De algemene vergadering is het hoogste gezag van de Confrérie. Zij oefent controle uit op de hoofdraad. Zij dient jaarlijks in algemene statutaire vergadering bijeen te komen. De confrérie kan in gewone of buitengewone algemene vergadering worden opgeroepen door de hoofddecken of op aanvraag van minstens vijf effectieve leden. Alleen de statutaire vergadering mag beslissen over: 1. het wijzigen van de statuten, 2. het benoemen en vervangen van de raadsheren en raadsvrouwen van de eraad en de hoofdraad, 3. het uitsluiten van effectieve leden, 4. het goedkeuren der rapporten van de secretaris en schatbewaarder, 5. het ontbinden van de Confrérie, Alle effectieve leden zijn lid van de algemene vergadering en worden voor alle vergaderingen van dit bestuursorgaan uitgenodigd. Zij worden nadien ook in kennis gesteld van de getroffen beslissingen.¹²

¹² Bij vzw's geldt de regel dat de leden volgens een vaste regel 'op tijd' moeten worden uitgenodigd voor de algemene vergadering, bij voorbeeld 8 kalenderdagen voor de vergadering met vermelding van het onderwerp of de agenda.

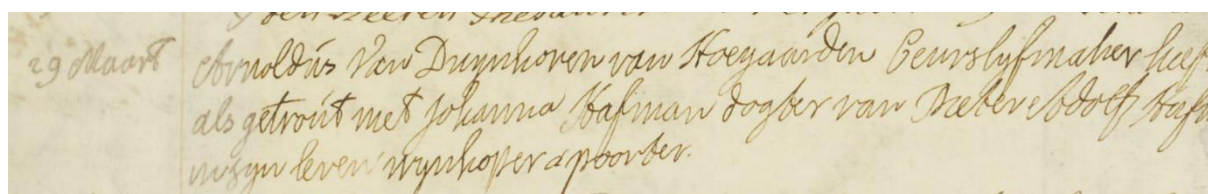
Sommige vzw's bepalen ook statutair welk quorum van effectieve leden aanwezig moet zijn om over de voorgelegde kwesties geldig te kunnen stemmen.

De hoofdraad oordeelt dat dergelijke expliciete bepalingen niet nodig zijn voor de Confrérie wegens de geest van vertrouwen die traditie is binnen de Confrérie.

die waarvoor een statutaire vergadering is vereist en waarvoor de 2/3de van tegenwoordige stemmen of geschreven volmachten nodig zijn. Voor statuutwijzigingen en eventuele ontbinding, dient de Eerraad zijn bekrachtiging te geven. D Confrériedagen (bijlage 3) Om de drie jaar zal men de ‘Dag der V Geslachten’ vieren ter herinnering aan de teerfeesten der voorouders en zal men trouw zweren aan hun instellingen en stichtingen. Deze gebeurtenis mag samenvallen met de statutaire vergadering van het betrokken jaar.	
	Art. 9 Stemrecht en besluitvorming De beslissingen worden in alle bestuursorganen van de Confrérie genomen met een gewone meerderheid van stemmen. Alle leden hebben gelijk stemrecht in de algemene vergadering. Bij staking van stemmen in de hoofdraad en de algemene vergadering is de stem van de hoofddeken of zijn plaatsvervanger doorslaggevend.
Art. 10 Ontbinding Bij eventuele ontbinding, door de Eerraad bekrachtigd, zal een liquidatiecommissie door deze raad worden aangeduid om de lopende zaken af te handelen en het maatschappelijk bezit vast te stellen.	Art. 11 Ontbinding Wanneer de Algemene vergadering beslist om de Confrérie te ontbinden, stelt zij een liquidatiecommissie samen om de lopende zaken af te handelen en het maatschappelijk bezit vast te stellen.
Art. 11 Slotbepaling De regeling van alle interne aangelegenheden van de Confrérie die in dit statuut niet zijn voorzien, zullen worden behandeld door de Hoofdraad, eensluidend de tradities en oude gewoonten, terwijl voor alle uitwendige handelingen de wet van kracht blijft.	<i>Deze bepaling werd geschrapt.</i>

Art. 320 Arnold Van Duynhoven poorter in Amsterdam: een Hoegaardse ‘ceurslijfmaker’ (29.03.1729)

(Dr. Paul Vanduyhoven)

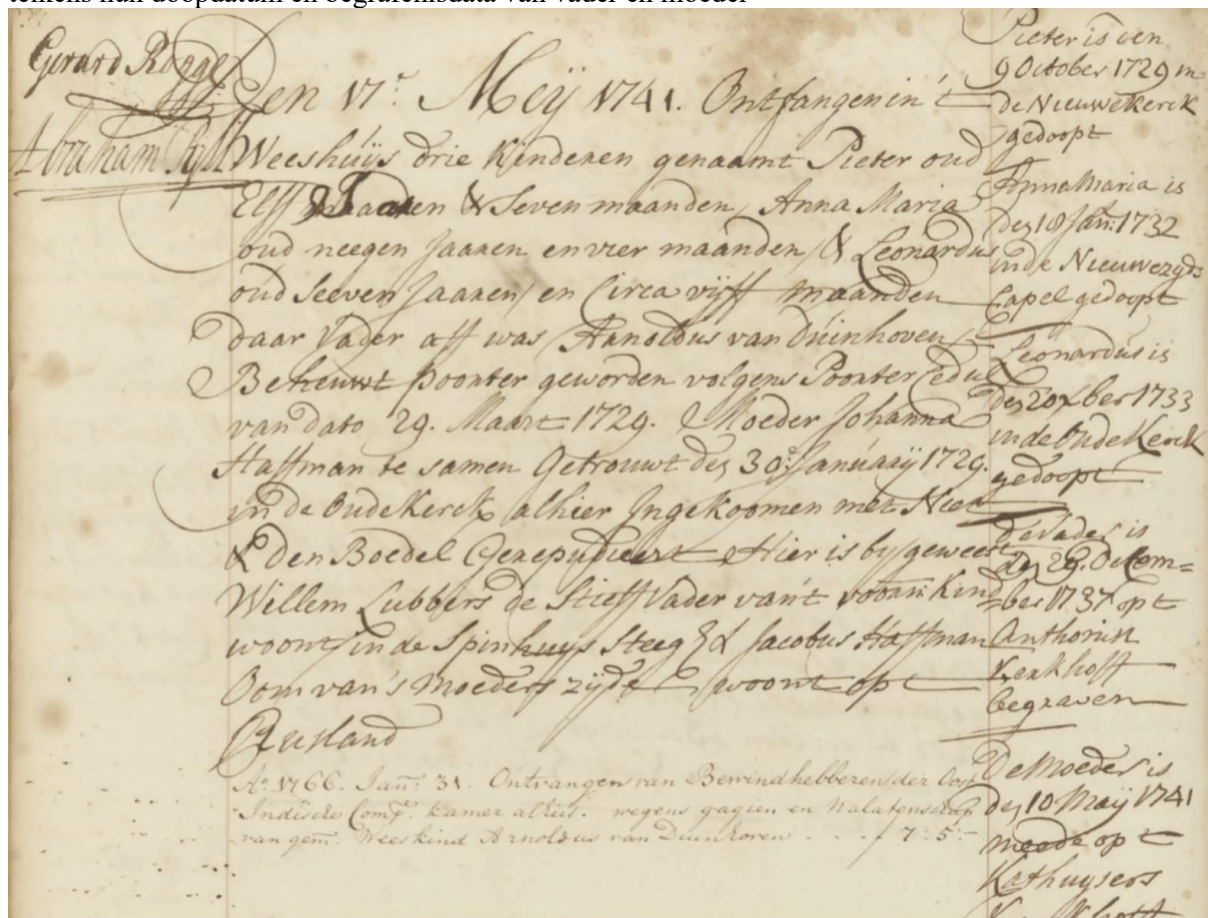

Poortersboek – Amsterdam - 1729

‘Arnoldus Van Duynhoven¹³ van Hoegaarden ceurslijfmaker heeft ... als getrouwt met Johanna Hofman dogter van Pieter Adolf Hofman in zijn leven wijnkoper & poorter’

¹³ voor de afstamming te Hoegaarden, Familieschoon nr. 64(NR), 2/2018, art. 275

en in het wezenboek lezen we dat op 17 mei 1741 drie kinderen worden opgenomen (met in de marge telkens hun doopdatum en begrafenisdata van vader en moeder

Wezenboek – Amsterdam -1741

‘... drie kinderen genaamt Pieter oud elf jaaren & seven maanden, Anna Maria oud negen jaaren en vier maanden & Leonardus oud seeven jaaren en circa vijf maanden daar vader aff was Arnoldus Van Duinhoven (waarvan de vader Arnold Van Duynhoven was/ in de marge: overleden 29.12.1737), (moeder is begraven op 10 mei 1741)

‘... Hier is bij geweest Willem Lubbers de stieffvader van ’t voorn(oemde) kind ... & Jacobus Hofman oom van ’s moederszijde ...’

drie laatste lijnen in ander schrift:

‘A° 1766 Jan(uari) 31. Ontvangen van Bewindhebberen der Indische Comp(agnie) kamer alhier wegens gagien en nalatenschap van gen(oemde) weeskind Arnoldus van Duinhoven f 7: 5: -’

Lijfrijgmaker, keurslijfmaker

Het keurs, keursje of rijglijf maakte oorspronkelijk deel uit van de zichtbare kleding, maar werd allengs tegen de achttiende eeuw een onder de bovenkleding gedragen stijf rijglijf, een soort korset, met baleinen verstevigd, dat de rug, borst en dijen omvatte, dat met veters werd toegehaald om aan het bovenlichaam, middel, borst en heupen de gewenste slanke vormen te geven. Ook mannen maakten wel gebruik van een rijglijf.

Denk aan de (over)grootmoeder die de veters van haar ‘corset’ aantrok aan de deurklink om zo slank mogelijk te verschijnen op het kermisbal (in de spiegel tent);

Retouradres
Van Nerum Herwig
Heimbeekveld 21
1860 MEISE

Driemaandelijks tijdschrift PB06142
december, januari, februari 2019/2020
Afgiftekantoor 9550 HERZELE

Inhoud Familieschoon 60ste jaargang nr. 70(NR) 4/2019

Art. 315 De Regentiedag van 12 oktober 2019

Art. 316 Rosalie Van Nerum-Emanuel vierde op 1 november haar 102e verjaardag

**Art. 317 Geschiedenis van de Edele Confrérie der V Notabele Geslachten van
Hoegaarden (1741-1908/1971-...) (3de vervolg)**

Art. 318 Hoe behoort professor-emeritus Jacques Autenne tot de Confrérie ?

Art. 319 Statuten van de Confrérie der vijf geslachten van Hoegaarden

Art. 320 Poorter in Amsterdam: een Hoegaardse ‘ceurslijfmaker’ 29.03.1729)

(Lidmaatschap Familieschoon 15 euro/jaar (BE63 3300 5449 0008) Bic: BBRUBEBB)

1601

Inhoud Alpaidis 55ste jaargang nr.217 4/2019

Twee romantische zichten op Meldert ca. 1900

Klokkenpatrimonium in Hoegaarden (Jef L. TEUGELS & Werner WOUTERS)

De klokken van Outgaarden

Bijnamen

29 juli 1940 op de begraafplaats van Hoegaarden

ONS MILIEU Hoe hard draaien de betonmolens in Hoegaarden?

Daar gaat ons zichtbaar brouwverleden aan ‘de beek’ (Beekstraat alias Stoopkensstraat)

**Lidgeld voor Alpaidis = 15 euro/jaar op rekening: BE23 3630 8110 6891 (BBRUBEBB)
van Heemkring: Hoegaards erfgoed vzw**